

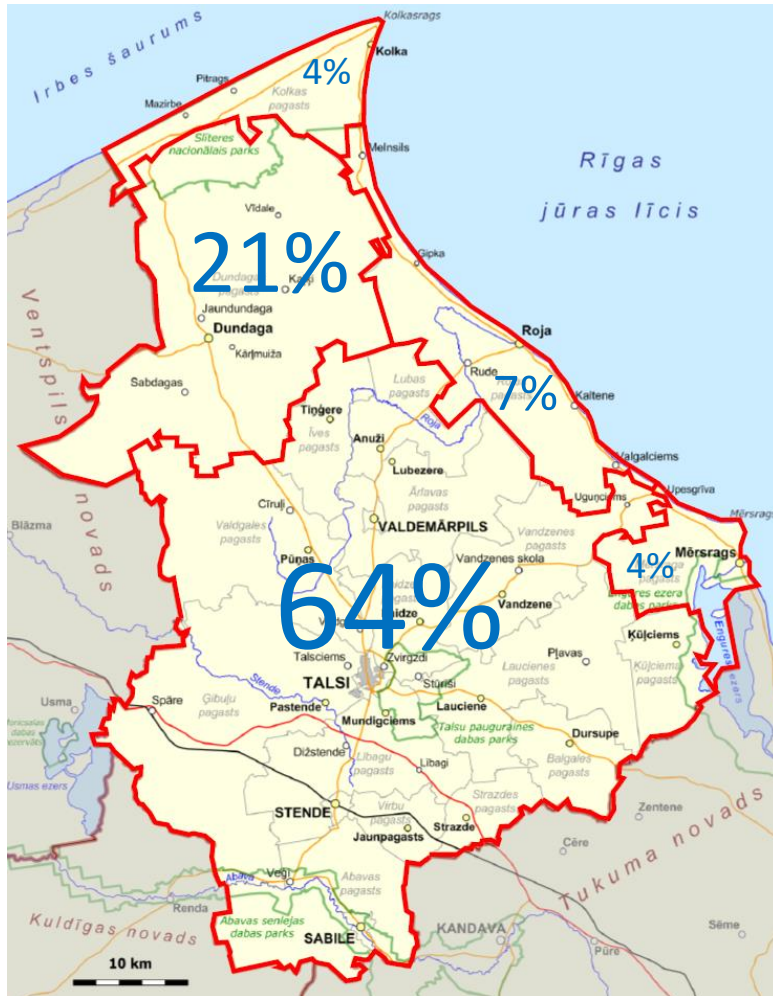

TALSU
NOVADS

Talsu novada pieredze piekrastes attīstības plānošanā

Attīstības plānošanas un projektu vadības nodaļas
Plānošanas daļas vadītājs
Lauris Laicāns

Baltijas jūras un Rīgas līča piekraste Talsu novadā

Jūras robeža (km) **99**

Pagasti **3**

Ciemi **18** 8 Kolkas pagastā, 8 Rojas pagastā,
2 Mērsraga pagastā

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
(NATURA 2000) **6**

Slīteres nacionālais parks

Dabas liegums «Ģipkas lankas»

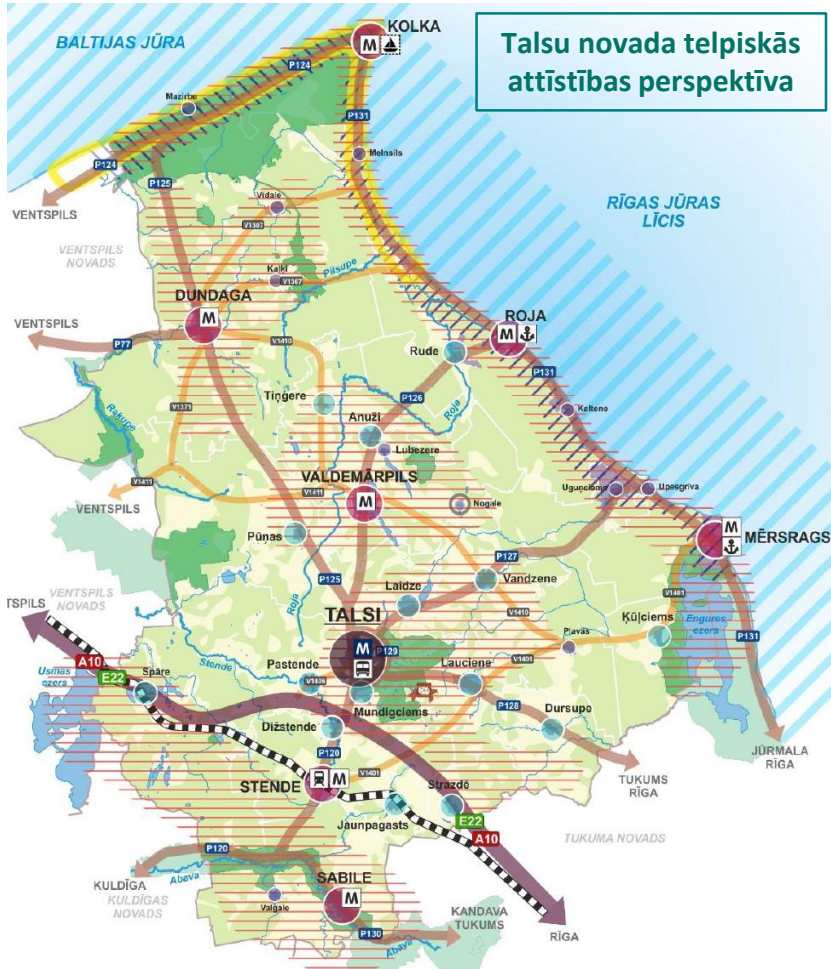
Dabas liegums «Ģipka»

Dabas parks «Engures ezers»

Aizsargājamā jūras teritorija «Irbes šaurums»

Aizsargājamā jūras teritorija «Rīgas līča rietumu piekraste»

Talsu novada telpiskās attīstības perspektīva

Talsu novada ilgspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2040.

Galvenās attīstības tendences un izaicinājumi (piekraste)

- ✓ Uzlabot **tūrisma pārvaldību** un **mazināt sezonālā ietekmi** uz tūrisma nozari, īpaši attīstot tūrisma enkurvietas un veidojot integrētus tūrisma pakalpojumu piedāvājumus plašākā teritorijā, kā arī attīstot infrastruktūru piekrastē, kas nodrošina teritorijas ilgspējīgu attīstību.
- ✓ Pilnveidot **piekrastes** un **pārējās teritorijas unikālo dabas vērtību** aizsardzību.
- ✓ Stiprināt **iedzīvotāju kopienas**, atbalstot kopienas centru veidošanu (t.sk. **attīstīt infrastruktūru un vides kvalitāti piekrastes ciemos**) blīvāk apdzīvotajās vietās, kā arī sekmējot **viedo ciemu attīstību** un aktīvas līdzdalības iespējas.
- ✓ Nodrošināt **sabalansētu teritorijas attīstību**, kas aizsargā novada dabas resursus, sniedz kvalitatīvas dzīves iespējas novada iedzīvotājiem un nodrošina sociāli iekļaujošu vidi, bet vienlaicīgi sekmē ekonomisko izaugsmi (t.sk. Rojas un Mērsraga ostas darbība, industriālās un rūpnieciskās zonas attīstība, piekraste kā tūrisma un rekreācijas nozares attīstības stimuls, mājokļu būvniecība u.c.).

Telpiskās perspektīvas vēlamās ilgtermiņa izmaiņas (piekraste)

- ✓ Piekrastes teritorijā noteiktas attīstāmās teritorijas, kur tiek plānota **publiskās infrastruktūras attīstība**.
- ✓ Piekrastes ciemu teritorijās prioritāte ir **dzīvojamā apbūve un rekreācijas iespējas**, saglabājot piekrastes ciemu apbūves raksturu un pilnveidojot ciemu teritoriju labiekārtošanu.
- ✓ **Ārpus blīvi apdzīvotām vietām (ciemiem)** plānojama piekrastes “pasīvā” attīstība, kas izpaužas kā esošo autoceļu pārbūve līdz jau šobrīd apmeklētākajām pludmalēm, autonomvietņu izveide pie tām, izeju uz pludmali labiekārtošana, peldvietu un pludmaļu labiekārtošana, velosipēdu ceļu un velomaršrutu izveide, atkritumu savākšanas konteineru (t.sk. dalītās vākšanas konteineru) novietošana un labierīcību izvietošana, organizētu ugunsgrūdu vietu ierīkošana u.c. pasākumi. “Pasīvās” attīstības pasākumu mērķis ir **piekrastes teritorijas minimāls labiekārtojums tajās vietās, kuras iedzīvotāji, apmeklētāji un tūristi apmeklē jau šobrīd**, neskatoties uz to, ka tajās nav ierīkota atbilstoša infrastruktūra.

Talsu novada administratīvās teritorijas teritoriālais iedalījums

Talsu novada Teritorijas plānojums

Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam ar 01.07.2021. **Talsu novadā** bez jau esošajām teritoriālajām vienībām ietilpst arī Dundagas pagasts, Kolkas pagasts, Rojas pagasts un Mērsraga pagasts.

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 17.punktu, 2021. gada pašvaldību vēlēšanās ievēlētā novada dome izvērtē novadu veidojošo bijušo pašvaldību pieņemtos saistošos noteikumus un pieņem jaunus novada saistošos noteikumus. Līdz novada saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 01.07.2022. ir spēkā novadu veidojošo bijušo pašvaldību saistošie noteikumi, **izņemot saistošos noteikumus par teritorijas plānojumu, kurus izstrādā līdz 31.12.2025.**

Pēc 01.07.2021. Talsu novada administratīvajā teritorijā **ir spēkā pieci teritorijas plānojumi**: Talsu novada teritorijas plānojums (apstiprināts 14.05.2015., grozījumi 28.04.2022.) Mērsraga novada teritorijas plānojums (apstiprināts 11.10.2011.), Rojas novada teritorijas plānojums (apstiprināts 20.09.2011.), Dundagas pagasta teritorijas plānojums (apstiprināti 19.12.2005., grozījumi 28.08.2014.) un Kolkas pagasta teritorijas plānojums (apstiprināts 25.08.2010.).

Talsu novada Piekrastes attīstības plāns

Mērķis: Izvērtējot piekrastes tūrisma, dabas un rekreācijas resursu, piekrastes publiskās infrastruktūras tīklu, **nodrošināt kompleksu skatījumu par piekrasti**, lai līdzsvarotu dabas aizsardzības un ekonomikas intereses, kā arī veicinātu labu pārvaldību piekrastē.

Izstrādes uzdevumi:

- ✓ Priekšlikumi **Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas attēlošanai**.
- ✓ Ciemu izvērtējums un priekšlikumi par **ciema statusu un robežām**.
- ✓ Priekšlikumi **auto stāvlaukumu** izveidošanai, ņemot vērā piekļuves vietas jūrai, publisko infrastruktūru u.c. nosacījumus.
- ✓ Priekšlikumi plānotajām **piekļuves vietām**, piekļuves vietu tālākai plānošanai.
- ✓ Informācija par **jūras krasta erozijas** teritorijām.
- ✓ Informāciju un priekšlikumus par **publiskās un inženiertehniskās infrastruktūras** pieejamību.
- ✓ Informāciju par esošo Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas **informatīvo zīmju izvietojumu** un priekšlikumus to izvietošanai.
- ✓ Ziemeļkurzemes raksturīgās kultūrvides un **piekrastes tradicionālās apbūves** saglabāšanas priekšlikumi.
- ✓ Priekšlikumi piekrastes **ciemu infrastruktūras** attīstībai un vides aizsardzībai.

Tūrisma attīstības teritorijas un elementi

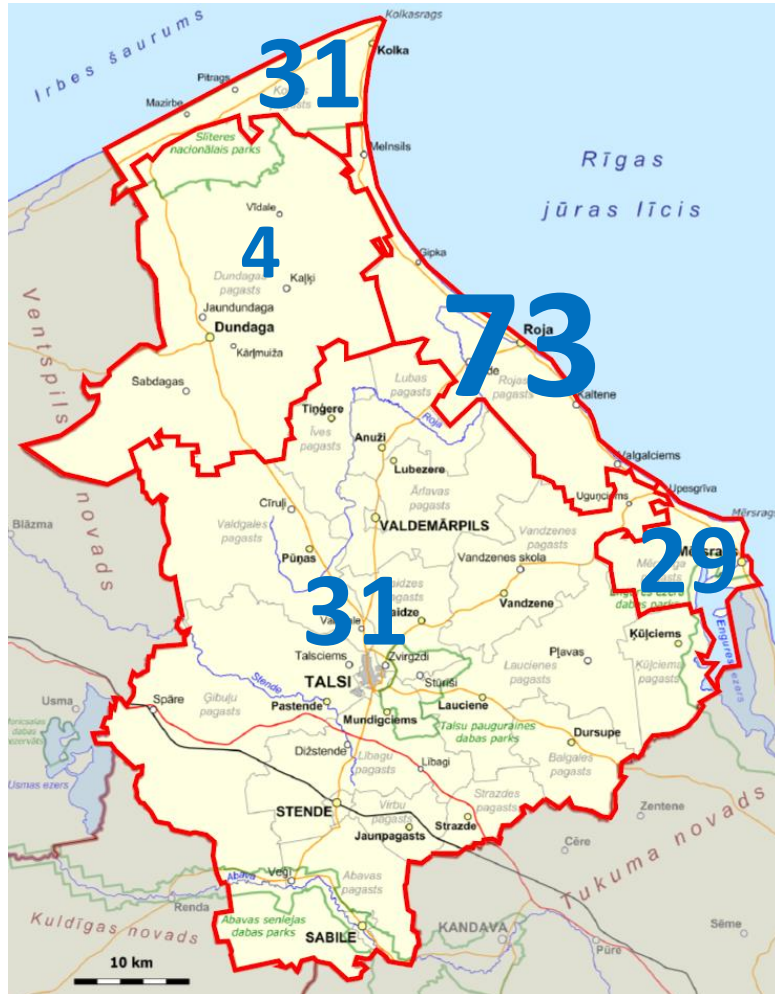
Detālpārplānojumi Talsu novadā

168 detālpārplānojumi

80%

Kolkas, Rojas un Mērsraga pagastos

Saskaņā ar Talsu novada pašvaldības izpilddirektora 04.11.2021. rīkojumu Nr. 4-1/307 Dundagas pagasta pārvaldei, Rojas pagasta pārvaldei un Mērsraga pagasta pārvaldei līdz 23.12.2021. ar pieņemšanas – nodošanas aktu bija jāiesniedz Talsu novada pašvaldības Attīstības plānošanas un projektu vadības nodaļā visu plānošanas dokumentu dokumentāciju.

Problemātiskie jautājumi, kas saistīti ar detālplānojumu izvērtēšanu

1. Izvērtējams, vai Mērsraga novada un Rojas novada detālplānojumi ir atzīstami kā spēkā esoši

(1) Likuma “Par Rojas novada sadalīšanu un jaunizveidoto novadu darbības uzsākšanu”
(stājas spēkā: 22.09.2010.) 8.panta ceturtdā daļa:

8.pants. (4) Triju mēnešu laikā pēc jaunievēlētās Rojas novada domes pirmās sēdes un jaunievēlētās Mērsraga novada domes pirmās sēdes abu novadu domes ar saistošajiem noteikumiem apstiprina Rojas novada pašvaldību veidojošo bijušo attiecīgo pagastu pašvaldību teritorijas plānojumus un detālplānojumus, kā arī līdz jaunievēlētās Rojas novada domes un jaunievēlētās Mērsraga novada domes darbības uzsākšanai Rojas novada domes apstiprinātos detālplānojumus atbilstoši detālplānojuma teritorijas atrašanās vietai.

(2) Teritorijas plānošanas likuma 6.panta sestā daļa:

6.pants. (6) Teritorijas plānojums, vietējās pašvaldības teritorijas plānojums un detālplānojums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tam, kad lēmums par pašvaldības saistošo noteikumu izdošanu publicēts laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”.

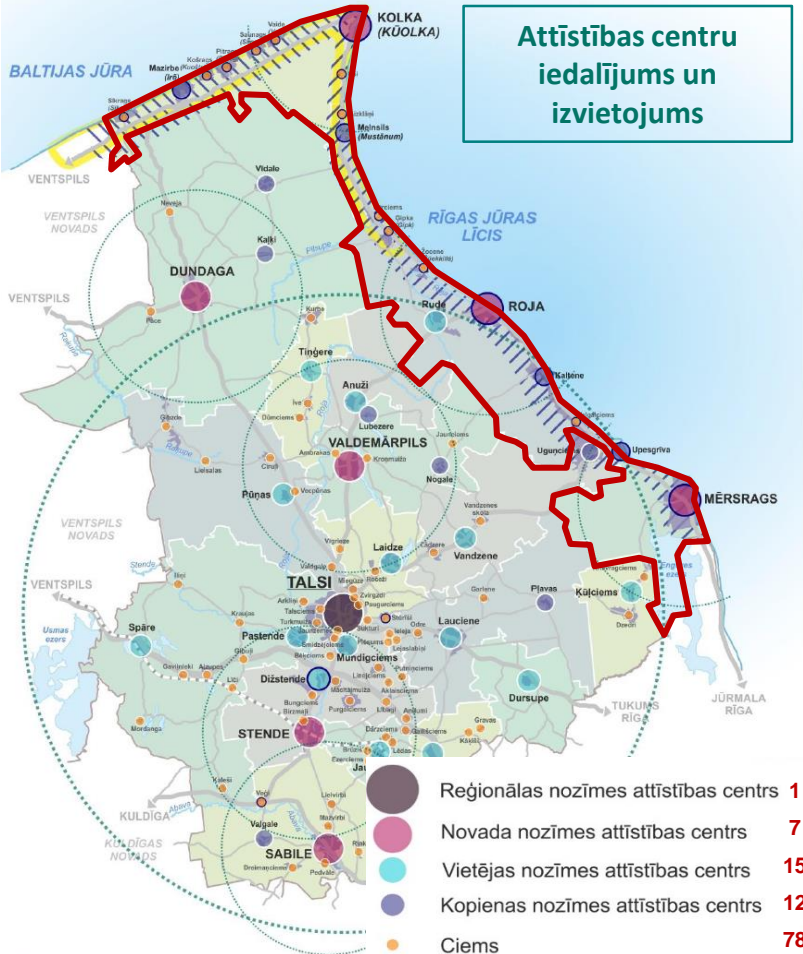
2. Liels izvērtējamo dokumentu apjoms

Neatkarīgi no to juridisko statusu veicama dokumentu pilnvērtīga izvērtēšana, lai būtu pilnvērtīga informācija par to, kādas darbības ir veiktas, tādejādi atvieglojot darbu un mazinātu problēmas nākotnē.

3. Neskaidrība par augstāk stāvošo normatīvu prasību izpildi

Joprojām nav stājušies spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, kurus plānots papildināt ar jaunu apakšnodaļu “5.5. Detālplānojumu pārskatīšanas kritēriji un kārtība”.

Apdzīvoto vietu izvērtējums

Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums

9. pants. Ciemi

(2) Ciema statusu var piešķirt tādai novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra.

Kolka

Starp novada nozīmes attīstības centriem ciems ar vismazāko platību (160,09 ha) un lielāko iedzīvotāju blīvumu (367 iedzīv./km²).

Mērsrags

Starp novada nozīmes attīstības centriem ciems ar vislielāko platību (1223,04 ha) un mazāko iedzīvotāju blīvumu (97 iedzīv./km²). Pēc platības tas ir 2X lielāks nekā Roja un 3X lielāks nekā Valdemārpils.

Kaltene

Ar platību 655,13 ha, tas ir otrs lielākais kopienas nozīmes attīstības centrs un ja tas būtu novada nozīmes attīstības centrs, tad pēc platības tas būtu trešais lielākais.

Pūciems, Ģipka, Žocene

Ciemi, kurus veido divas ciemu daļas, kas savā starpā savienotas tikai ar ceļu/ceļiem.

Kopienas nozīmes attīstības centri

Kolkas, Rojas un Mērsraga KNAC pēc vidējās platības (295 ha) ir par 60% lielāki nekā vietējas nozīmes attīstības centru vidējās platības (183 ha).

Ciemi

9 no 11 Kolkas un Rojas ciemu platībām ir lielākas par vidējām novada ciemu platībām. Ja vidēji ciemi ir 76 ha lieli, tad šeit vidējā ciemu platība ir 117 ha.

Aizsargjoslu likums

36.panta piektā daļa:

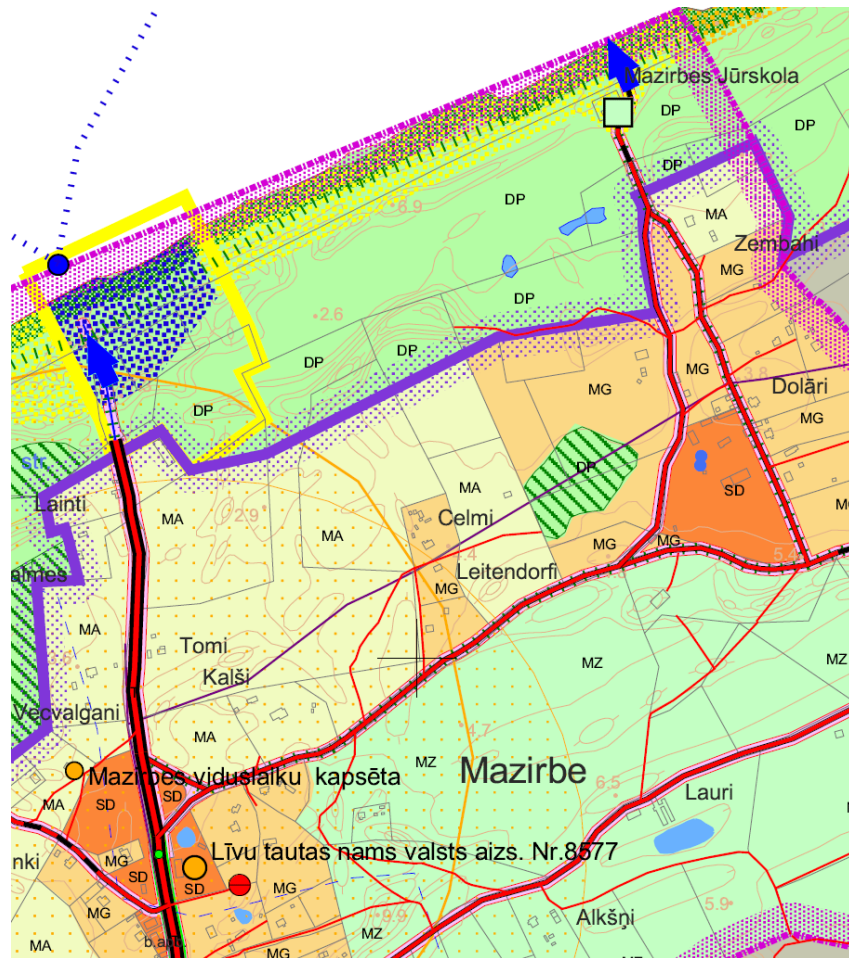
Pašvaldībai vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā ir **jāparedz iespēja** kājāmgājējiem piekļūt pludmalei un vietas automašīnu (transportlīdzekļu) stāvvietu ierīkošanai. Vietējā pašvaldība **organizē gājēju ceļu ierīkošanu** un attiecīgu norāžu izvietojumu, ņemot vērā esošo apbūvi un īpašumu robežas, kā arī prasību, ka pilsētās un ciemos jābūt vismaz diviem gājēju ceļiem uz vienu kilometru, bet ārpus pilsētām un ciemiem gājēju ceļi nedrīkst atrasties tālāk par vienu kilometru cits no cita, izņemot gadījumu, kad to nav iespējams nodrošināt dabisko apstākļu dēļ. Ja ne vairāk kā divus metrus platu gājēju ceļu ar mīksto segumu vai koka dēļu klājumu ierīko mežā, tā platību neatmežo. Ja nepieciešams, pašvaldība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt īpašuma tiesību aprobežojumu par labu sabiedrības iespējai piekļūt pludmalei arī bez nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišanas. Zemes īpašniekiem ir tiesības uz zaudējumu atlīdzību, ja tādi radušies aprobežojuma noteikšanas dēļ. Zaudējumu atlīdzības veidu, apmēru un aprēķināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(1)

Aizsargjoslu
likums

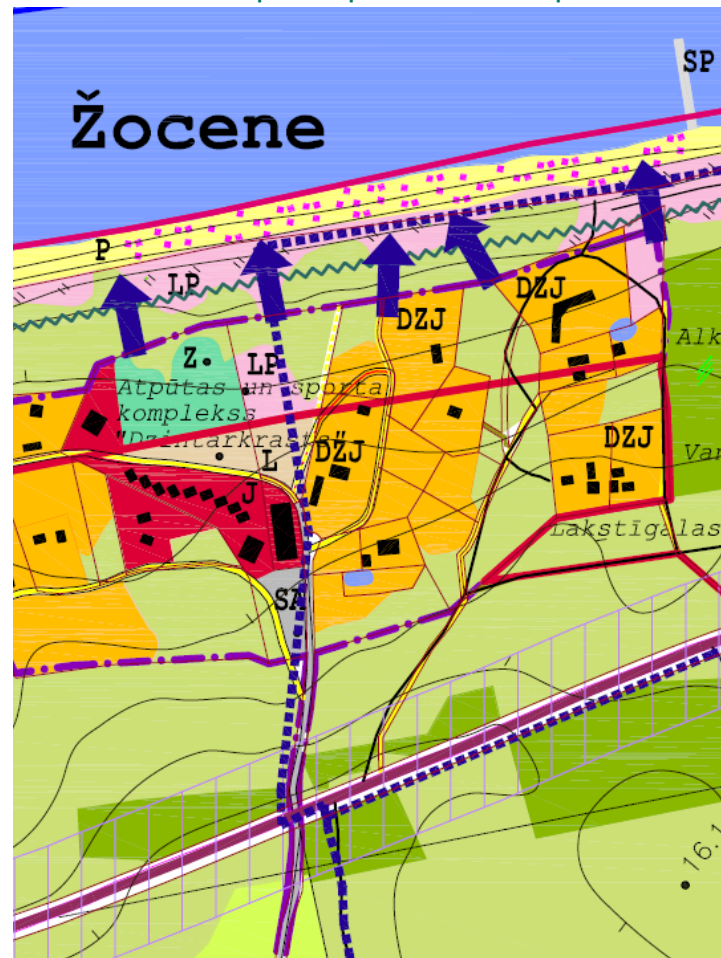
36.panta piektā
daļa

Pašvaldībai
vietējās
pašvaldības
teritorijas
plānojumā vai
lokālplānojumā
ir **jāparedz
iespēja**
kājāmģājējiem
pieklūt
pludmalei un
vietas
automašīnu
(transportlī-
dzekļu)
stāvvietu
ierīkošanai.

Kolkas pagasta teritorijas plānojums

Talsu novada pieredze piekrastes attīstības plānošanā

Rojas novada teritorijas plānojums

(2)

Aizsargjoslu likums
36.panta piektā daļa

Vietējā pašvaldība organizē gājēju ceļu ierīkošanu un attiecīgu norāžu izvietojumu, ņemot vērā esošo apbūvi un īpašumu robežas, kā arī prasību, ka pilsētās un ciemos jābūt vismaz diviem gājēju ceļiem uz vienu kilometru, bet ārpus pilsētām un ciemiem gājēju ceļi nedrīkst atrasties tālāk par vienu kilometru cits no cita, izņemot gadījumus, kad to nav iespējams nodrošināt dabisko apstākļu dēļ.

Carnikava

Talsu novada pieredze piekrastes attīstības plānošanā

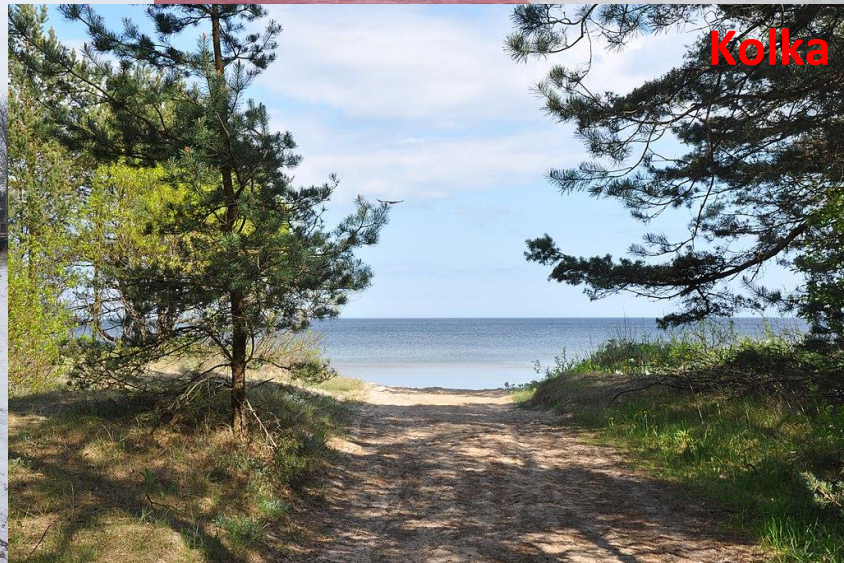
Roja

Lapmežciems

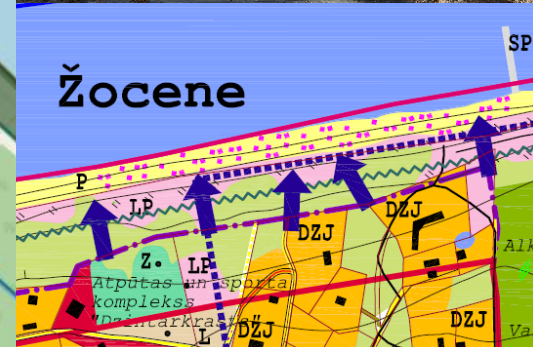
Kolka

(3)

Aizsargjoslu likums
36.panta piektā daļa

Ja nepieciešams, pašvaldība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt īpašuma tiesību aprobežojumu par labu sabiedrības iespējai piekļūt pludmalei arī bez nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišanas. Zemes īpašniekiem ir tiesības uz zaudējumu atlīdzību, ja tādi radušies aprobežojuma noteikšanas dēļ. Zaudējumu atlīdzības veidu, apmēru un aprēķināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

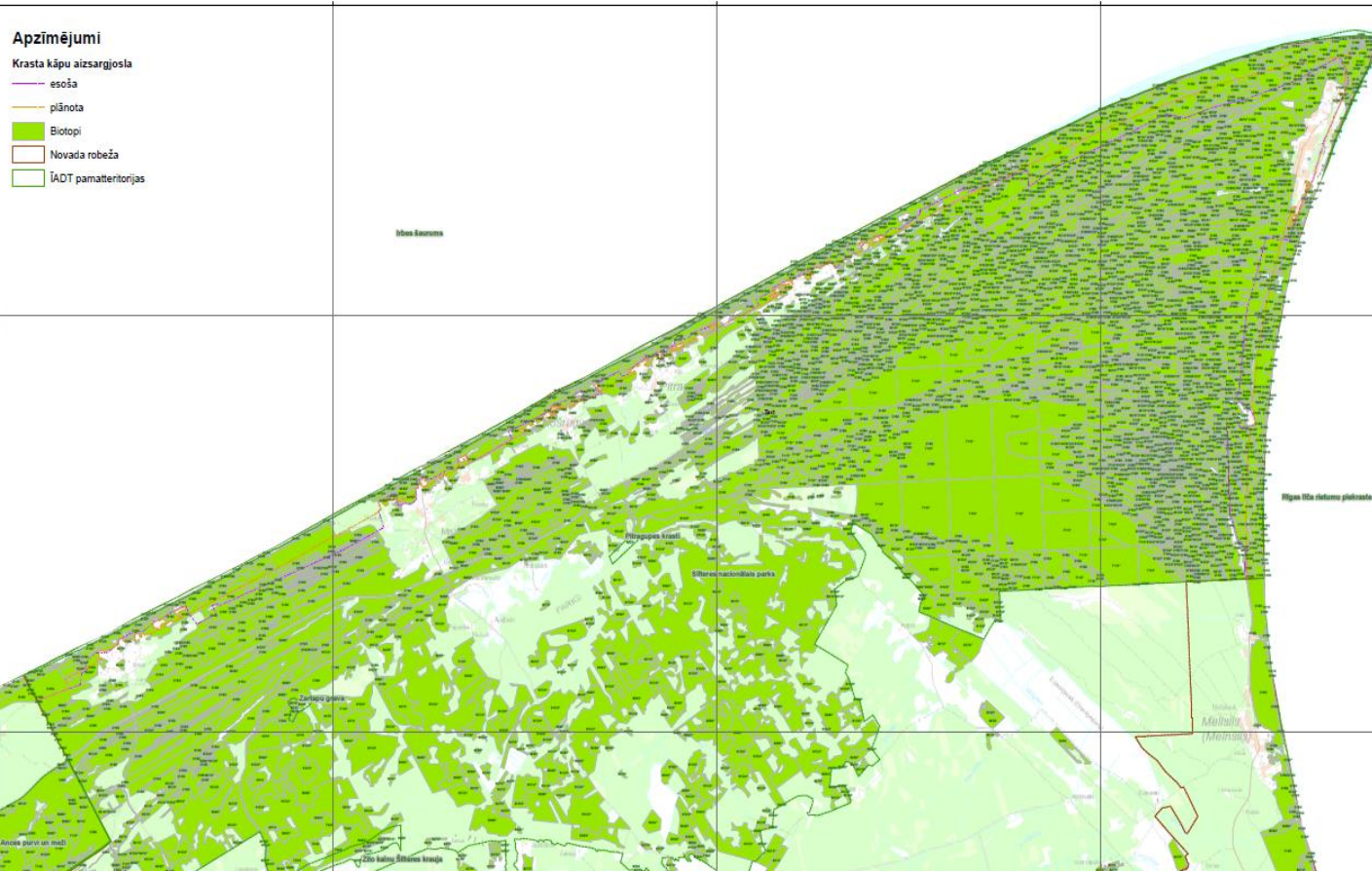

Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjosla

Apzīmējumi

Krasta kāpu aizsargjosla

- esoša
- plānota
- Biotopi
- Novada robeža
- ĪADT pamatteritorijas

Aizsargjoslu likums

Ja ciemu robežas ir apstiprinātas šā likuma 67.pantā paredzētajā kārtībā un noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, krasta kāpu aizsargjoslas platums šajos ciemos nav mazāks par 150 metriem, **obligāti iekļaujot tajā īpaši aizsargājamus biotopus 300 metru platā joslā**, kā arī ņemot vērā **vēsturisko apdzīvojuma struktūru.**

Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjosla

Spēkā esošā metodika

Žocene

Metodikas projekts

Žocene

Aizsargjoslu likums

Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas, kā arī īpaši aizsargājamo biotopu iekļaušanas, izmaiņu un izslēgšanas **metodikas projektu** izstrādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

TALSU
NOVADS

Paldies par uzmanību!

Attīstības plānošanas un projektu vadības nodaļas
Plānošanas daļas vadītājs

Lauris Laicāns

E-pasts: lauris.laicans@talsi.lv

Tālrunis: 22018236